

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Ιούλιος 2018

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Περίληψη

Τον Ιούλιο 2018, το οικονομικό κλίμα παρουσίασε βελτίωση με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να αυξάνεται κατά 2,0 μονάδες σε σύγκριση με τον Ιούνιο 2018. Η αύξηση οφείλεται σε καλύτερευση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες, στις κατασκευές και στη μεταποίηση.

Η άνοδος του κλίματος στις υπηρεσίες σχετίζεται με πιο ευνοϊκές αξιολογήσεις της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης και της ζήτησης των επιχειρήσεων, καθώς και με προς τα πάνω αναθεώρηση των προσδοκιών για τη ζήτηση κατά το επόμενο τρίμηνο. Στις κατασκευές και στη μεταποίηση η άνοδος του κλίματος συνδέεται με θετικότερες εκτιμήσεις για τη μελλοντική απασχόληση και παραγωγή αντίστοιχα.

Η οριακή μείωση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο ήταν αποτέλεσμα δυσμενέστερων απαντήσεων αναφορικά με τα επίπεδα των αποθεμάτων και τις μελλοντικές πωλήσεις.

Η υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης οφείλεται σε δυσμενέστερες αξιολογήσεις όλων των πτυχών που απαρτίζουν τον δείκτη καταναλωτικού κλίματος (οικονομική κατάσταση νοικοκυριών και Κύπρου, αγορά εργασίας, αποταμίευση).

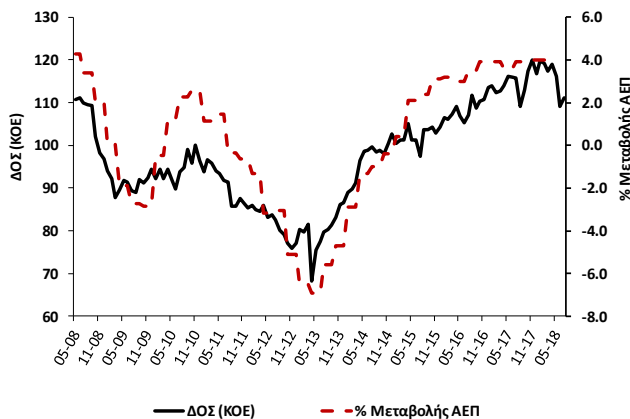

Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

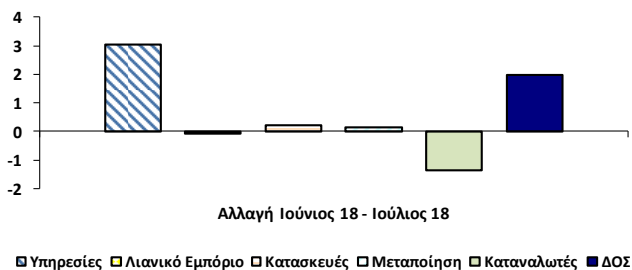
Τον Ιούλιο 2018, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο αυξήθηκε κατά 2,0 μονάδες σε σύγκριση με τον Ιούνιο 2018. Η μεταβλητότητα που παρουσιάζει ο ΔΟΣ τον τελευταίο χρόνο οφείλεται στις μεγάλες διακυμάνσεις της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στις υπηρεσίες.

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

Η αύξηση του ΔΟΣ τον Ιούλιο οφείλεται σε καλύτερευση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες, στις κατασκευές και στη μεταποίηση (Διάγραμμα 2).

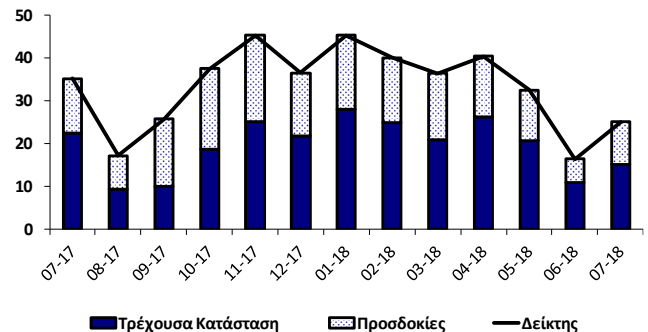
Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε άνοδο λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1). Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση κατά τους τελευταίους τρεις μήνες κατέγραψαν μικρή βελτίωση. Παράλληλα, οι αξιολογήσεις και οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τον κύκλο εργασιών τους το τελευταίο και το επόμενο τρίμηνο αντίστοιχα, καταγράφηκαν πολύ πιο θετικές απ' ό,τι τον Ιούνιο. Οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τον αριθμό των εργαζομένων τους το τελευταίο τρίμηνο σημείωσαν επιδείνωση, ενώ οι εκτιμήσεις τους για την απασχόληση το επόμενο τρίμηνο δεν παρουσίασαν ουσιαστική μεταβολή. Τον Ιούλιο οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης στον

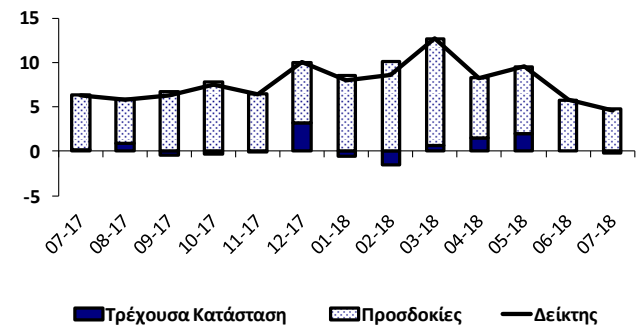
τομέα των υπηρεσιών αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω συγκριτικά με τον περασμένο μήνα.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο **λιανικό εμπόριο** το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε οριακά λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Τον Ιούλιο σημειώθηκε βελτίωση στις απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις των τελευταίων τριών μηνών, αν και οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα αποθέματα παρουσίασαν αυξητικές τάσεις, επιβαρύνοντας το κλίμα. Οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις και τις παραγγελίες σε προμηθευτές, κατά τους επόμενους τρεις μήνες, αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω τον Ιούλιο. Οι προσδοκίες για την απασχόληση και τις τιμές πώλησης δεν παρουσίασαν ουσιαστικές μεταβολές κατά τους τελευταίους τρεις μήνες.

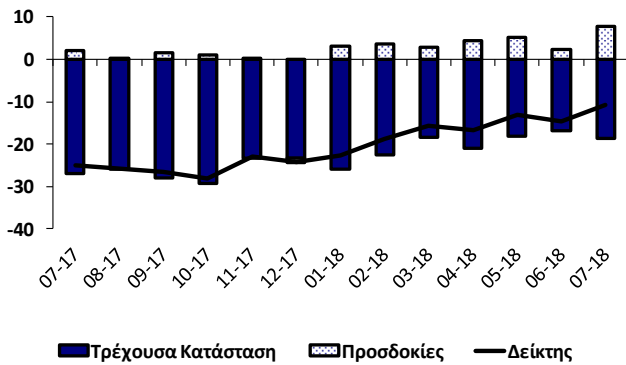
Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε λόγω καλύτερευσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Σε σχέση με τον Ιούνιο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο καταγράφηκαν ευνοϊκότερες, ενώ οι απαντήσεις τους για τα υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ήταν πιο αρνητικές. Τον Ιούλιο οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τον αριθμό των εργαζομένων το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα πάνω, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω.

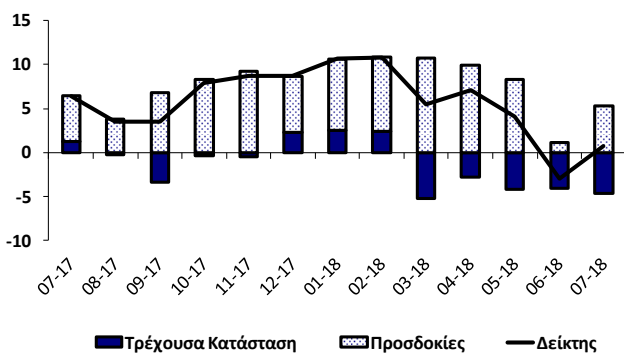
¹ Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2005) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: "Α.Ε.Π. ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ, 1ο ΤΡΙΜΗΝΟ 2018", Στατιστική Υπηρεσία 08/06/18).

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα καλυτέρευσε λόγω βελτίωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Τον Ιούλιο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου σημείωσαν επιδείνωση. Οι αξιολογήσεις για τις τρέχουσες συνολικές παραγγελίες παρέμειναν στα αρνητικά επίπεδα του περασμένου μήνα, ενώ οι απαντήσεις σχετικά με τις παραγγελίες για εξαγωγές σημείωσαν βελτίωση, αν και συνεχίζουν να βρίσκονται σε αρνητικά επίπεδα. Τον Ιούλιο η αξιολόγηση των αποθεμάτων τελικών προϊόντων παρέμεινε στα ίδια περίπου αρνητικά επίπεδα του περασμένου μήνα. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για την παραγωγή αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα πάνω, ενώ οι προσδοκίες τους για τον αριθμό των εργαζομένων δεν σημείωσαν ουσιαστική μεταβολή. Οι απαντήσεις για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω.

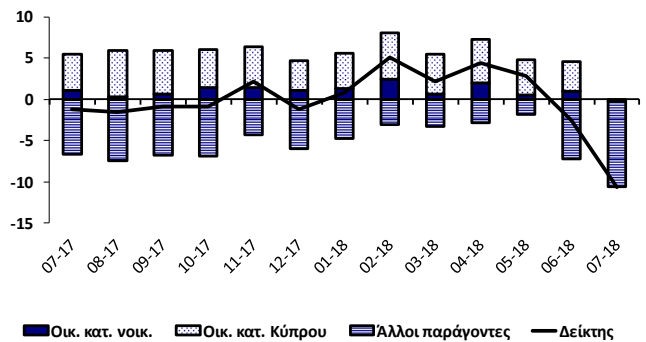
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** τον Ιούλιο σημείωσε σημαντική επιδείνωση συγκριτικά με τον Ιούνιο. Οι απαντήσεις των καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου γενικότερα ήταν λιγότερο ευνοϊκές σε σχέση με τον περασμένο μήνα. Επιπρόσθετα, οι καταναλωτές αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο.

Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για τις συνθήκες στην αγορά εργασίας ήταν λιγότερο ευνοϊκές συγκριτικά με τον περασμένο μήνα. Ωστόσο, το ποσοστό των καταναλωτών που αναμένει μείωση στον αριθμό των ανέργων κατά τους επόμενους 12 μήνες συνεχίζει να υπερσχύει του ποσοστού που αναμένει άνοδο της ανεργίας (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Προσδοκιών – Καταναλωτές (συνεισφορά οικονομικής κατάστασης και άλλων παραγόντων)

Οι απαντήσεις των καταναλωτών για τις τιμές κατά τους τελευταίους 12 μήνες παρέμειναν περίπου στα αρνητικά επίπεδα του Ιουνίου, με την αντίληψη των σταθερών/μειωμένων τιμών να επικρατεί. Επίσης, οι προσδοκίες για τις τιμές κατά τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω.

Συγκριτικά με τον Ιούνιο, οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές ήταν δυσμενέστερες. Παράλληλα, οι καταναλωτές εμφανίζονται πιο συγκρατημένοι σε σχέση με δαπάνες για μεγάλες αγορές κατά τους επόμενους 12 μήνες. Τον Ιούλιο οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση και η στάση τους προς την αποταμίευση ήταν πιο αρνητικές συγκριτικά με τον περασμένο μήνα.

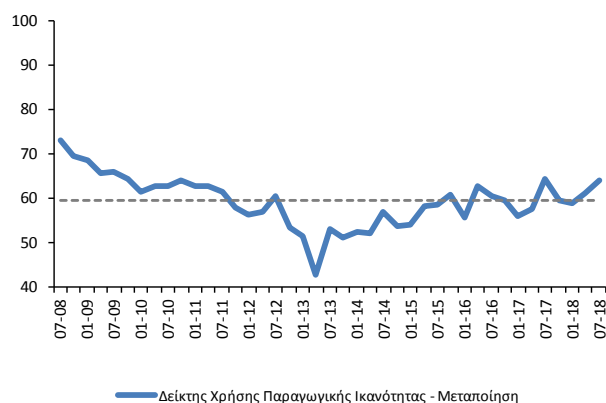
Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Ιούλιο 2018 αυξήθηκε κατά 2,0 μονάδες σε σχέση με τον Ιούνιο 2018. Η αύξηση οφείλεται στη βελτίωση του κλίματος στις υπηρεσίες, στις κατασκευές και στη μεταποίηση. Η άνοδος του κλίματος στις υπηρεσίες σχετίζεται με ευνοϊκότερες αξιολογήσεις της τρέχουσας κατάστασης και με προς τα πάνω αναθεώρηση των προσδοκιών για τον κύκλο εργασιών κατά το επόμενο τρίμηνο. Στις κατασκευές και στη μεταποίηση η άνοδος του κλίματος συνδέεται με θετικότερες εκτιμήσεις για τη μελλοντική απασχόληση και παραγωγή αντίστοιχα. Η οριακή πτώση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο ήταν αποτέλεσμα δυσμενέστερων απαντήσεων αναφορικά με τα επίπεδα των αποθεμάτων και τις αναμενόμενες πωλήσεις. Η υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης οφείλεται σε χειροτέρευση όλων των πτυχών που την αποτελούν (οικονομική κατάσταση νοικοκυριών και Κύπρου, αγορά εργασίας, αποταμίευση).

Δείκτης Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας (Capacity Utilisation)

Στα πλαίσια των Ερευνών Οικονομικής Συγκυρίας διεξάγεται έρευνα, σε τριμηνιαία βάση, για τη χρήση της παραγωγικής ικανότητας (capacity utilization) των επιχειρήσεων στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών. Οι συνεντεύξεις γίνονται τηλεφωνικά ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα 120 επιχειρήσεων στη μεταποίηση και 250 επιχειρήσεων στις υπηρεσίες, το οποίο δίνει βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Πιο κάτω παρουσιάζεται ο Δείκτης Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας για τους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών, ο οποίος μας δείχνει το τρέχον επίπεδο παραγωγής των επιχειρήσεων ως ποσοστό της μέγιστης παραγωγικής τους ικανότητας, όπου το 100% δηλώνει πλήρη χρήση της παραγωγικής ικανότητας. Ο Δείκτης Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας παρέχει ενδείξεις για την εξέλιξη της οικονομικής δραστηριότητας. Αν, για παράδειγμα, η ζήτηση στην αγορά αυξάνεται, ο βαθμός χρήσης της παραγωγικής ικανότητας τείνει να αυξάνεται, ενώ το αντίθετο συμβαίνει όταν η ζήτηση στην αγορά μειώνεται. Ο βαθμός χρήσης της παραγωγικής ικανότητας παρακολουθείται συχνά και ως ένδειξη για τις πληθωριστικές τάσεις, καθώς όταν το ποσοστό χρήσης είναι ψηλό αυξάνονται οι πιέσεις στις τιμές. Επίσης, οι επενδύσεις και η απασχόληση εξαρτώνται άμεσα από τον βαθμό χρήσης της παραγωγικής ικανότητας σε μια επιχείρηση ή τομέα. Ο Δείκτης Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας για τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες δημοσιεύεται από το ΚΟΕ σε τριμηνιαία βάση, με σκοπό την παροχή πρόσθετων πληροφοριών για τις εξελίξεις στη μεταποίηση, στις υπηρεσίες, αλλά και στην οικονομία γενικότερα.

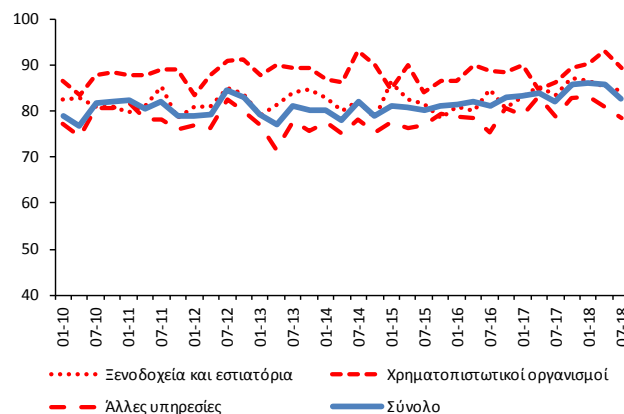
Η πορεία του Δείκτη Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας στη μεταποίηση για την περίοδο Ιούλιος 2008 – Ιούλιος 2018 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 8. Η διακεκομμένη γραμμή αντιστοιχεί στον μέσο όρο του Δείκτη για την περίοδο Ιούλιος 2008 – Ιούλιος 2018.

Διάγραμμα 8: Δείκτης Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας (%), Μεταποίηση ²

Ο βαθμός χρήσης της παραγωγικής ικανότητας στη μεταποίηση αυξήθηκε σε 64% τον Ιούλιο 2018, από 61% τον Απρίλιο 2018, ενώ βρίσκεται στα επίπεδα του αντίστοιχου μήνα του περασμένου χρόνου. Τον τελευταίο χρόνο ο δείκτης κυμαίνεται γύρω από τα επίπεδα του μακροχρόνιου μέσου όρου του, κάτι που συνάδει με την αποκατάσταση της ζήτησης προϊόντων του τομέα και την αύξηση της μεταποιητικής παραγωγής. Στον τομέα των υπηρεσιών, του οποίου η συνεισφορά στο ΑΕΠ της Κύπρου είναι πολύ πιο μεγάλη από αυτήν της μεταποίησης, ο Δείκτης παρουσιάζεται για το σύνολο του τομέα καθώς και για υποτομείς (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9: Δείκτης Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας (%), Υπηρεσίες ³

Τον Ιούλιο 2018, το συνολικό ποσοστό χρήσης παραγωγικής ικανότητας στις υπηρεσίες μειώθηκε στο 83%, από 86% τον Απρίλιο 2018, αλλά κατέγραψε οριακή αύξηση συγκριτικά με τον Ιούλιο 2017 (82%). Στον υποτομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων, η χρήση της παραγωγικής ικανότητας τον Ιούλιο 2018 παράμεινε στα επίπεδα του Απριλίου 2018 (85%), ενώ αυξήθηκε οριακά συγκριτικά με τον Ιούλιο του περασμένου χρόνου (84%). Στον υποτομέα των χρηματοπιστωτικών οργανισμών ο δείκτης μειώθηκε στο 89% τον Ιούλιο 2018, από 93% τον Απρίλιο 2018, ενώ η χρήση της παραγωγικής ικανότητας καταγράφεται αυξημένη σε σχέση με τον Ιούλιο 2017 (86%). Στις υπόλοιπες υπηρεσίες ο δείκτης μειώθηκε στο 79% από το 81% του Απριλίου 2018, ενώ βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με αυτά του Ιουλίου 2017.

² Τα στοιχεία που παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα δεν είναι διορθωμένα από εποχιακές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

³ Τα στοιχεία για το Δείκτη Χρήσης Παραγωγικής Ικανότητας στις υπηρεσίες άρχισαν να συλλέγονται από τον Ιανουάριο 2010. Ο Δείκτης υπολογίζεται σύμφωνα με τον ορισμό που χρησιμοποιείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG-ECFIN).

Πίνακας 1: Διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων¹

Μήνας	2017						2018						
	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	115.8	109.1	112.9	117.3	119.9	116.8	119.8	119.1	117.5	119.0	116.1	109.1	111.1
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	35	17	26	37	45	37	45	40	36	40	33	16	25
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	34	14	15	26	34	24	40	27	22	33	20	11	13
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	34	15	15	30	41	42	44	48	41	46	42	22	33
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	38	23	48	56	60	44	52	46	46	42	36	16	29
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	2	1	1	3	8	6	8	8	8	-8	6	-2	-6
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	3	4	11	12	7	10	14	4	9	7	9	5	6
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	4	0	2	-8	-3	-5	-10	-6	-2	1	0	-10	-1
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	6	6	6	8	6	10	8	9	13	8	10	6	5
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	6	11	2	6	10	13	7	5	7	14	12	1	3
Τρέχοντα αποθέματα ³	6	9	3	7	11	3	9	9	5	9	6	1	4
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	19	15	20	24	19	20	26	30	36	20	23	17	14
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	4	4	9	16	9	8	16	17	24	13	13	10	8
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	0	1	0	1	0	1	-1	0	3	0	1	0	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	2	8	6	9	9	8	2	5	3	11	3	3	4
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-25	-26	-26	-28	-23	-24	-23	-19	-16	-17	-13	-15	-11
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-1	8	6	-4	7	3	12	5	10	13	12	-3	3
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-54	-52	-56	-59	-47	-47	-52	-45	-37	-42	-37	-34	-37
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	4	1	3	2	1	-2	6	8	6	9	10	5	16
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	2	3	9	7	14	-1	0	11	9	3	13	15	11
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	6	4	3	8	9	9	11	11	5	7	4	-3	1
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	4	10	9	4	18	20	18	13	10	8	15	10	8
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-15	-12	-22	-17	-6	-9	-5	-5	-24	-19	-19	-28	-28
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-26	-20	-18	-22	8	-23	-6	-15	-21	-12	-18	-36	-7
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-18	-11	-12	-16	-5	-16	-12	-12	-8	-10	-6	-15	-14
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	16	11	21	25	28	19	24	25	32	30	25	3	16
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-2	1	3	5	6	0	6	0	7	11	3	2	3
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-3	-7	0	-2	1	-6	-5	0	-1	-1	1	5	-5
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Δείκτης ²	-1	-2	-1	-1	2	-1	1	5	2	4	3	-3	-11
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες	-3	-7	-7	-6	-5	-5	-5	0	-6	-1	-3	-5	-9
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	4	1	3	6	6	4	5	10	3	8	2	4	0
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	16	19	18	18	18	18	18	28	24	26	20	17	0
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	17	22	21	18	20	15	17	23	19	21	17	14	-1
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-20	-15	-15	-12	-12	-9	-17	-15	-28	-11	-12	-3	-2
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-12	-11	-9	-10	-6	-11	-11	-13	-18	-12	-7	3	-2
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ^{3,4}	-12	-14	-10	-5	-17	-10	-18	-20	-20	-19	-21	-9	-3
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-13	-17	-19	-16	-18	-15	-17	-21	-13	-11	-13	-15	-20
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες	-27	-29	-31	-28	-27	-21	-26	-17	-22	-19	-15	-15	-24
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-14	-15	-17	-15	-18	-18	-20	-9	-14	-11	-9	-14	-27
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες ³	-39	-44	-37	-33	-34	-34	-37	-32	-33	-30	-29	-38	-44
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	14	10	12	13	13	12	9	12	15	13	17	12	9

Σημειώσεις:

¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχιακές διακυμάνσεις (seasonally adjusted).

² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf

³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα.

⁴ Ακολουθώντας εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν διορθώνονται για εποχιακές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

Το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός οργανισμός με στόχο την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης στα οικονομικά, κυρίως σε θέματα που ενδιαφέρουν την Κύπρο.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το ΚΟΕ ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Χαράλαμπος Καραγιαννάκης (email: Karagiannakis.Charalampos@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (email: n.pashourtidou@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.